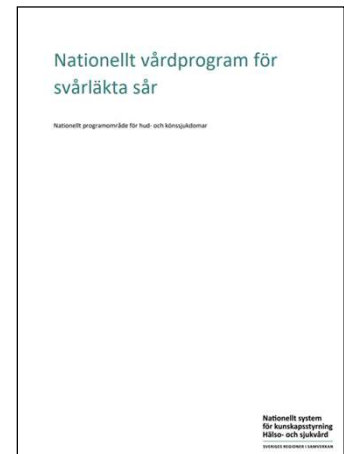

Förbandsval

1

Diagnos

2

Förbandsval?

- **Vad är det vi ser i såret och vad vill vi att förbandet/produkten ska hjälpa till med?**
- **Fukta, rensa upp, skydda, hantera vätska? Kan vi inte svara på dessa frågor kan vi heller inte välja rätt produkt**
- **Kunskap om hur produkterna fungerar**
- **Känna till gällande avtal/produkter på sin arbetsplats.**

3

**Fundera på vilket
SYFTE
valet av förband har...**

4

När ska förbandet bytas?

INDIKATOR 0 % Fyllt

INDIKATOR 50 % Fyllt

INDIKATOR 75 % Fyllt

Förbandet kan vara kvar med sårvätskan dold.

Du behöver byta förbandet under de närmaste dagarna.

Dags att byta förbandet.

Bild: Smith & Nephew

Bild: Mölnlycke

Bild: Smith & Nephew

BYTE EJ NÖDVÄNDIGT

BYTE EJ NÖDVÄNDIGT

BYT FÖRBANDET

5

Förband/ ytskikt mot såret

Silikonfästyta = fastnar inte i såret, torkar inte.

Nät med vaselin/ mättade fettsyror = fastnar inte i såret, men torkar efter någon dag. Kan då fastna.

6

Vad är det som kostar...

Billigare förbandsmaterial		Dyrare förbandsmaterial	
Bilkostnad inkl bränsle ej medräknad		Bilkostnad inkl bränsle ej medräknad	
Nät med mättade fettsyror	4 kr	Polyuretanskum med silikonyta som kan transportera genom vätska	87 kr
Absförband	1 kr	Superabsorberande ytterförband	40 kr
Gaslinda	2 kr	Gaslinda	2 kr
Vanliga lindor	24 kr	Flerlayerslinda	170 kr
Polstervadd	5 kr	Summa	299 kr
Tubgas	1 kr	Summa per år	15 548 kr
Summa	40 kr		
Summa per år	29 120 kr		
Sårbehandlingsfrekvens	2ggr dagl	Sårbehandlingsfrekvens	1g/v
HS personal	2st	HS personal	2st
Tidsåtgång/ tillfälle	30min	Tidsåtgång/ tillfälle	30min
Kostnad personal/h	636 kr	Kostnad personal/h	636 kr
Personalkostnad per dag	1 272 kr	Personalkostnad per dag	636 kr
Kostnad per dag	40+40+1272	Kostnad per dag	299+636
Summa	1 352 kr	Summa	935 kr
Summa	1352 kr x 7 dagar	Summa	935 kr x 1dag
Summa	9464 kr/v	Summa	935 kr/v
	492.128 kr/år		48.620 kr/år

7

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Små spridda rena ytliga sår	Skydda sårytan	<ul style="list-style-type: none"> Salvkompress Silikonförband (tunna polyuretanskum med silikonyta). Kombineras med ett lämpligt ytterförband och fästs. 	<ul style="list-style-type: none"> Atrauman Cuticell Jelonet Mepitel One Silflex Spycra Sipro
			

8

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Rena eller tunt fibrinbelagda sår, lätt till måttligt vätskande sår som avstannat i sår läkningen.	Stimulera (kicka igång) sår läkningen	Kollagenförband (kombineras med lämpligt ytterförband) efter att sårkanterna debriderats tills de blir lättblödande.	<ul style="list-style-type: none"> Cutimed Epiona
			

9

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Rena eller tunt fibrinbelagda sår, lätt till måttligt vätskande sår.	<p>Skydda ett läkande sår och upprätthålla optimal fuktbalans.</p> <p>För att främja läkning välj ett förband eller kombination av förband som kan sitta så länge som möjligt (½-1 vecka).</p> <p>Tunn fibrinbeläggning försvinner ofta med fuktighetsbevarande</p>	<ul style="list-style-type: none"> Polyuretanskumförband Hydrokolloidala förband 	<ul style="list-style-type: none"> Allevyn Askina Dresil Biatain Silicone Cutimed Siltec Drymax Foam Kliniderm silicone Mepilex Suprasorb P Comfeel Duoderm Hydrokoll Suprasorb H
			

10

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Hypergranulation (sk svallkött)	Minska hypergranulationsvävnaden i såret	En klick grupp 3 steroidkräm under lämpligt ytterförband. Trycket kan förstärkas genom att man rullar en kompress hårt och tejpar fast den på plattans översida. Steroidbehandling ska bara upprepas en till två gånger.	

11

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Hudfliksskada.	<ul style="list-style-type: none"> Försöka bevara hudfliken. Föra tillbaka den mot sårkanterna för att täcka så stor del av sårytan som möjligt men utan att sträcka huden. Behandlingen skonsam mot omkringliggande hud. Minimera risk för infektion & ytterligare skada. Blödning/ nekrotisk vävnad ska avlägsnas då denna ökar risk för infektion, förlänger inflammation samt förlänger sårhäkning. Omhändertagande av trögflytande vätska, stilla blödning 	<ul style="list-style-type: none"> Skonsamma ej adhesiva förband Sitta på i 1v för att inte störa sårhäkningen och riskera att riva upp hudfliken. För att tydliggöra i vilken riktning förbandet ska avlägsnas (bort från hudflikens fäste) kan en pil målas på förbandet. Suturetejp, suturer eller agraffer ska <u>undvikas</u> pga den sköra huden. Förband som inte fastnar i hudfliken. Förband med lätt häftande silikonyta Alginat förband 	<ul style="list-style-type: none"> Allevyn (ej adhesiv) Askina Foam Biatain (skumförband) Mepilex (lätt häftande) Suprasorb P Biatain Alginate, Kalkostat, Melgisorb, Suprasorb A

12

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Blåsa	<p>Blåsans innehåll, lokalisering och storlek avgör åtgärd</p> <p>Ev borttagning av blåstak</p> <p>Sårets övriga status får styra mål med lokalbehandlingen och val av förband.</p>		

13

Sårstatus/ Hudstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Reaktion från förband	Förbättra hudstatus	<p>Byta till annat förband än vad som tidigare använts, som orsakat reaktionen.</p> <p>Ev behandling med steroidkräm/ lösning om ovan ej hjälper.</p>	
			

14

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Sårkavitet ex trycksår kategori 4, subkutan abscess, sårruptur etc. Rena eller tunt fibrinbelagda sår, måttligt till rikligt vätskande sår.	Att få granulationsvävnad att börja växa från sårbotten och uppåt - fylla ut sårkaviteten, ge stöttning åt väggarna i såret.	<p>I kavitet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gelbildande, eller alginatförband i sårhålan, tamponad om man inte ser hela sårytan <p>Samt ytterförband</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polyuretanskumförband • Superabsorbent <p>Eller</p> <ul style="list-style-type: none"> • NPWT (med tillhörande fyllnadsmaterial) 	<ul style="list-style-type: none"> • Aquacel extra, Durafiber, Exufiber. Kalkostat, Melgisorb plus, Suprasorb A. • Allevyn, Askina Dresil, Biatain Silicone, Cutimed Siltec, Drymax Foam, Kliniderm silicone, Mepilex, Suprasorb P. • Curea, Cutimed Sorbion, Drymax, Kliniderm superabsorberande, Mextra, Xerisoft. • Avance solo, Avelle, Pico

15

16

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
<p>Rena eller tunt fibrinbelagda sår, måttligt till rikligt vätskande sår.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Minska ödem i och runt såret • Öka det lokala blodflödet i och runt såret • Stimulera nybildning av granulationsvävnad • Avlägsna sårexsudat • Bidra till fortsatt effektiv mekanisk sårrengöring • Öka hudtransplantats överlevnad • Bidra till att möjliggöra lambå-operation 	<p>NPWT (undertrycksbehandling), finns i flera utföranden, till exempel som stationär pump, portabel pump och som engångssystem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Avance solo • Avelle • Easy dress • Pico • Renasys • V.A.C

17

18

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Lättblödande sår	Omhändertagande av trögflytande vätska, stillar blödning.	Alginat (Kombineras med lämpligt ytterförband).	Kalkostat, Melgisorb Plus, Suprasorb A

19

Trögflytande sårsekret

20

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Kraftigt vätskande sår	<ul style="list-style-type: none"> • Identifiera och åtgärda möjliga orsaker, ex infektion och otillräcklig kompressionsbehandling. • Förbandet behöver omhänderta vätska för att undvika maceration/uppluckring av sårkanter. • Täta förbandsinspektioner ger indikation för om förbanden behöver bytas. • Ibland kan kombinationen av förband möjliggöra byte av endast ytterförbandet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Alginat – kan även användas i sårkavitet • Gelbildande förband - kan även användas i sårkavitet. (Kombineras med lämpligt ytterförband). • Vätsketransporterande polyuretanskum med lätt häftande yta ska kombineras med ytterförband, gärna en superabsorberande förband. • Sårpåse • Ev barriärprodukt • NPWT 	<ul style="list-style-type: none"> • Kalkostat, Melgisorb Plus, Suprasorb A • Aquacel extra, Durafiber, Exufiber, Suprasorb Licuacel • Mepilex Transfer • Curea, Cutimed Sorbion, Drymax, Kliniderm superabsorberande, Mextra, Vliwasorb, Xerisoft • Eakin • Aldanex, Askina Barrier Film, Cavilon, Secura, • VAC

21

22

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
<p>Vätskande sår med skadad eller ömtålig omkringliggande hud</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Behov av en skyddande yta mot såret där ytterförbandet kan bytas tätare vid behov. Skydda den macererade huden. 	<ul style="list-style-type: none"> Polyuretanskum med lätt häftande yta i kombination med superabsorberande dyna som ytterförband. Barriärprodukt på omkringliggande macererad hud. 	<ul style="list-style-type: none"> Mepilex Transfer Curea, Cutimed Sorbion, Drymax, Kliniderm superabsorberande, Mextra, Xerisoft Aldanex Askina barrier, Cavilon, Secura

23

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
<p>MASD (Moisture Associated Skin Damage). Kontaktdermatit pga irriterande ämnen som ex urin, avföring, svett, saliv, tarmvätskor från stomier och exsudat från sår.</p> <p>IAD= MASD (Incontinence Associated Dermatitis). Ex i samband med olika stomier, hudområden som ligger mot/ eller skaver mot varandra, maceration runt sår.</p> <p>Spricka i springan mellan klinkorna. Spridda diffusa ytliga hudrodnader och uppluckringar. Fuktig hud som är blänkande. Spegelsår</p> 	<ul style="list-style-type: none"> Orsaken till den macererade huden?! Om möjligt avlägsna eller åtgärda orsaken. Korrekt utprovning av inkontinenshjälpmedel! Skydda den macererade huden. 	<ul style="list-style-type: none"> Barriärprodukt på macererad hud. Förbandsval beror på många faktorer. 	<ul style="list-style-type: none"> Cavilon Advanced Askina barrier, Cavilon, Secura Aldanex

24

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Risk för att svamp och bakterier får fäste. Samt risk för fuktskador då hud lätt ligger mot hud.	<ul style="list-style-type: none"> Minska mängden svamp och bakterier. Minska risken för fuktskador. 	<ul style="list-style-type: none"> Bakterie och svampbindande förband Förband som kan ta hand om fukten 	Sorbactkompress - torr

25

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Blottad sena i såret	Att senan ej ska torka och gå i nekros	<ul style="list-style-type: none"> Fuktat gelbildande förband Geler och hydrogelförband Hydrofobt förband med gel Medicinsk honung <p>(Kombineras med lämpligt ytterförband). Ev NPWT</p>	<ul style="list-style-type: none"> Aquacel extra, Durafiber, Exufiber Bactiguard gel, Cutimed Gel, Duoderm Hydrogel, Intrasite gel, Prontosan gel, Purilon gel, Suprasorb G Sorbact gel Activon, Medihoney

26

Sena täckt med ny granulationsvävnad

Torkad sena

27

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
<p>Blottat ben i såret</p>	<p>Vid blottat ben (ben i dagen) tolkas detta ofta som infektion. Långtidsantibiotika brukar ordineras. Dialog med ansvarig läkare/ortoped/infektion. Radiologisk verifiering.</p> <p>Ev remiss till ortoped för borttagning av ben som stör sårläkningen.</p>		

28

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Torra svarta nekroser som täcker hela sårytan	<ul style="list-style-type: none"> Vid fotsår med arteriell insufficiens eller diabetesrelaterat fotsår, håll nekrosen torr och låt såret avgränsa sig. Nekrotiska tår spontan-amputerar ofta efter avgränsning. Annan svart nekros kan ofta avlägsnas mekaniskt. 	<ul style="list-style-type: none"> Torrt förband, eller inget förband. 	<ul style="list-style-type: none"> Solvaline Vitri sårdyna

29

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Nekrotiska sår som har en tydlig avgränsning	<ul style="list-style-type: none"> Avlägsna biofilm (inkapslade bakterier som fäster vid fibrin och nekroser) eftersom det hämmar sår läkningen. Debridera i randzonen, rengör för att minska biobörda. Välj bakteriehämmande förband med optimalt omhändertagande av eventuell sårsekretion. Fukta, rensa, både och? 	Upprensande produkter	<ul style="list-style-type: none"> Bactiguard gel Prontosan gel Sorbact gel Polymem Suprasorb X PHMB Suprasorb P PHMB Iodosorb Activon, Medihoney Ag produkter

30

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Fibrinbelagda eller nekrotiska sår	<ul style="list-style-type: none"> Nekroser och fibrin hämmar läkningen och behöver lösas upp för att kunna avlägsnas från såret. Undvik förband som fastnar i såret då de kan orsaka smärta vid avlägsnandet. 	<ul style="list-style-type: none"> Hydrogel (Kombineras med lämpligt ytterförband). Hydrokolloidala förband Polyuretanskumförband med silikon och/eller surfaktant och glycerin Upprensande produkter 	<ul style="list-style-type: none"> Bactiguard gel, Prontosan gel Sorbact gel Cutimed Gel, Duoderm Hydrogel, Intrasite gel, Purilon gel, Suprasorb G Comfeel, Duoderm, Hydrokoll, Suprasorb H Polymem, Suprasorb X PHMB, Suprasorb P PHMB Iodosorb, Medihoney, Activon

31

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Sår med biofilm	<ul style="list-style-type: none"> Avlägsna biofilm (inkapslade bakterier som fäster vid fibrin och nekroser) eftersom det hämmar sårsläkningen. Lokalt antiseptikum (10–20 minuter) på kompresser vid varje omläggning efter rengöring och debridering för att minska biobörda. 	<ul style="list-style-type: none"> Sårspolvätska/sårgel med PHMB eller hypoklorit 0,1 % Kaliumpermanganat 0,5–1% Ättiksyrelösning Förband med PHMB, jod eller silver. <p>Vid behov kombinera med lämpligt ytterförband.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bactiguard, Prontosan, Granudacyn Kaliumpermanganat Ättiksyrelösning Polymem Suprasorb P PHMB, Suprasorb X-PHMB Inadine, Iodosorb Acticoat, Aquacel Ag+, Alleevyn Ag, Exufiber Ag, Mepilex Ag, Silverlon, Suprasorb Ag

32

Inte flera antiseptiska produkter på varandra

33

diabetesfoten

Den antiseptiska produkten måste ligga i/mot såret för att ha effekt.

Här ligger silikonnätet i vägen för det aktiva förbandet.

34

Däremot kan dessa vätskor kombineras med övriga antiseptiska material

35

Men använd inte enbart dessa vätskor....

36

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Koloniserade och infekterade sår	<ul style="list-style-type: none"> Debridera, rengör och sårbehandla med tätare intervall för att minska biobörda. Välj bakteriehämmande förband med optimalt omhändertagande av eventuell sårsekretion. Perorala antibiotika är indicerat vid kliniska tecken på mjukdelsinfektion i omgivande vävnad. 	<ul style="list-style-type: none"> Hydrofobt förband Medicinsk honung Jodförband Sårspolvätska/sårgel med PHMB eller hypoklorit Polyuretanskumförband med PHMB Silverförband <p>Kombineras med lämpligt ytterförband när så behövs</p>	<ul style="list-style-type: none"> Sorbact Actilite, Activon, Algivon, Medihoney Inadine, Iodosorb Prontosan Bactiguard Granudacyn Suprasorb P PHMB, Polymem Acticoat, Aquacel Ag+, Allewyn Ag, Exufiber Ag, Mepilex Ag, Suprasorb Ag

37

Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Illaluktande sår	Identifiera orsak till lukt vilket ofta är kombination av död vävnad och bakterier. Debridera, rengör och välj bakteriehämmande förband och sårbehandla med tätare	<ul style="list-style-type: none"> Kolförband Medicinsk honung Bakteriebindande kol <p>Kombineras med lämpligt ytterförband om det behövs.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Askina Carbosorb, Carboflex, Actilite, Activon, Algivon, Medihoney Zorflex
Sårstatus	Mål med lokalbehandling	Preparattyp / val av förband	Exempel på produkter
Infekterade och illaluktande sår	Debridera, rengör och välj bakteriehämmande förband och sårbehandla med tätare intervall	<ul style="list-style-type: none"> Jodförband Silverförband <p>Kombineras med lämpligt ytterförband när det behövs</p>	<ul style="list-style-type: none"> Inadine, Iodosorb Acticoat, Aquacel Ag+, Allewyn Ag, Exufiber Ag, Mepilex Ag, Suprasorb Ag

38